

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตรการสานตะกร้าจากต้นกก จำนวน ๑๙ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบัวเขต

ความเป็นมา

ส่งเสริมสนับสนุนเป็นการฝึกทักษะอาชีพตามแนวทางศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีรายได้มีงานทำ เป็นการพัฒนาด้านอาชีพ การจัดอบรมการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

หลักการของหลักสูตร

การทอเสื่อกก เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ที่มีการสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษหลายรุ่น ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน มีต้นไหลขึ้นอยู่บริเวณริมน้ำจำนวนมาก ชาวบ้านจึงมีการนำต้นกกมาใช้ในการทอเสื่อ เพื่อใช้ในครัวเรือนและมอบเป็นมรดกให้ลูกหลานเวลาที่แต่งงานออกเรือนใหม่ ได้นำไปใช้ ทำให้วัฒนธรรมการใช้เสื่อกกยังคงอยู่กับชุมชนมาเรื่อยๆ ในช่วงหลังมีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการสาน มาเป็นการทอเสื่อกกเพิ่มมาด้วยและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทั้ง เสื่อ กระเป๋า ตะกร้า ที่รองนั่ง ที่รองแก้วและผลิตภัณฑ์อื่นๆอีกหลายชนิด ทำให้ต้นกกและต้นไหล เป็นพืชเศรษฐกิจของชาวอำเภอบัวเขต ชาวบ้านมีปลูกไว้แทบทุกหลังคาเรือน เพราะเป็นพืชที่ช่วยสร้างอาชีพและรายได้ของชาวบ้านที่สำคัญคือเป็นพืชที่ปลูกและขยายพันธุ์ได้ง่าย

ดังนั้น สกร.อำเภอบัวเขต จึงจัดโครงการพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พร้อมทั้งมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ของประชาชนในพื้นที่ อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

จุดมุ่งหมาย

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านอาชีพสานตะกร้าจากต้นกก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการสานตะกร้าจากต้นกกได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานและเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพสร้างรายได้แก่ตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีอาชีพ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ต้องการพัฒนาอาชีพเดิมให้ดีขึ้น ตลอดจนกลุ่มเป้าหมาย ตามนโยบายของรัฐ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ กลุ่มวัยแรงงาน

ระยะเวลา

ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๑๙ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ ๑๖ ชั่วโมง

โครงสร้างของหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก	วิทยากรให้ความรู้เบื้องต้นหลักสูตร การสานตะกร้าจากต้นกก	๓	-
๒.	๒.ทักษะการประกอบอาชีพ	๑.ขั้นเตรียมการในการสานตะกร้าจากต้นกก ๒. อุปกรณ์	๒.๑ ขั้นเตรียมการ ๒.๒ อุปกรณ์ ๑) ต้นกกตากแห้ง ๒) สี (ตามต้องการ) ๕) ชั้นน้ำพลาสติก ๖.) มีดคัตเตอร์ ๗) แปรงปิดฝุ่น ๘) กรรไกร ๑๐) ลวด	วิธีทำ ขั้นตอนและการปฏิบัติงาน ๑. สานฐานตะกร้า นำต้นกกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนต้นกกที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นกก ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการ ทำการยึดเส้นกก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นกกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นกกให้ตั้งเป็นส่วนตัวตะกร้า ๒. สานตัวตะกร้า นำเส้นกกที่เตรียมไว้สานตัวตะกร้า มาเริ่มสานจากส่วนกลางตะกร้าจนรอบตัวตะกร้า ดึงเส้นกกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวตะกร้า ๓. สานปากตะกร้า พับเส้นกกตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นกกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นกกให้แน่น ทำการสานวนรอบปาก		๑๕

				ตะกร้าอีกครั้งโดยใช้เส้นที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวตะกร้า หมายเหตุ ถ้าต้องการลดขนาดและสีของกระเป๋า ก็นำต้นกกไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ		
๓.	๓.การ บริหาร จัดการใน อาชีพ	-สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ -สามารถคิดคำนวณต้นทุนผลกำไร/ขาดทุนได้ -สามารถวางแผนการจัดการเกี่ยวกับผลผลิตได้ -สามารถวิเคราะห์และบอกวิธีแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้ -บอกวิธีการป้องกันปัญหาที่เกิดจากความเสี่ยง	๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกก ๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกก ๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานตะกร้าจากเส้นกก ๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานตะกร้าจากเส้นกก	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนประเทศและโลกจากสื่อต่างๆทั้งเอกสารสื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆและแหล่งเรียนรู้ ๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นรวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุนกำไรการจัดทำบัญชีการกำหนดราคาการส่งเสริมการขายการกระจายสินค้า ๔. ร่วมกันอภิปราย / เสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน	๑	-

สื่อการเรียนรู้

๑. วัสดุอุปกรณ์ในการสานตะกร้าจากเส้นไหม
๒. ใบความรู้
๓. วิทยากร

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุณวุฒิปับัตร

๓. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษา

ลงชื่อ

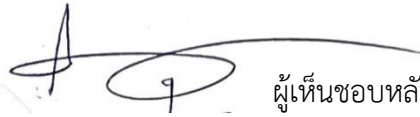

ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวอรพิน ดาศรี)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายสมบัติ เอ็นดู)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางสาวจิต ผาดไธสง)

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอสังขะ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ สกร.อำเภอบัวเขต

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตรการสานตะกร้าจากต้นกก จำนวน ๑๙ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

วันที่.....เวลาเรียน.....น.

สถานที่จัดการเรียน กศน.ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ ..... เวลา..... น.	<p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๒แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก</p> <p>๑.๓.ทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก</p>	<p>-วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรการสานตะกร้าจากเส้นต้นกก</p> <p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓.แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากต้นกก</p> <p>๔.ทิศทางการประกอบอาชีพ การสานตะกร้าจากต้นกก</p> <p>- ร่วมกันอภิปรายและสรุปผล / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	๓ ชม.
	<p>๒..๑ ขั้นตอนเตรียมการ</p> <p>๒.๒ อุปกรณ์กรณ์ที่ใช้</p> <p>๑) ต้นกกตากแห้ง</p> <p>๒) สี (ตามต้องการ)</p> <p>๕) ชั้นน้ำพลาสติก</p> <p>๖.) มีดคัตเตอร์</p> <p>๗) แปรงปิดฝุ่น</p> <p>๙) กรรไกร</p> <p>๑๐) ลวด</p>	<p>การลงมือปฏิบัติขั้นตอนการผลิต</p> <p>วิธีทำขั้นตอนและการปฏิบัติงาน</p> <p>๑. คัดเลือกต้นไหลที่สมบูรณ์ อายุ ๔ – ๕ เดือน</p> <p>๒. ตัดต้นกกที่คัดเลือกแล้วนำไปตากแดด ให้แห้ง ประมาณ ๕ – ๗ วัน</p> <p>๓. การสานฐานตะกร้านำต้นกกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นกกที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นกก ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยึดเส้นกก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นกกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นกกให้ตั้งเป็นส่วนตัวตะกร้า</p> <p>๔. การสานตัวตะกร้านำเส้นกกที่เตรียมไว้สานตัวตะกร้ามาเริ่มสานจากส่วนกลางตะกร้าจนรอบตัวตะกร้า ตั้งเส้นกกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นกกที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวตะกร้า</p> <p>๕. สานปากตะกร้า</p> <p>พับเส้นกกตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นกกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งตั้งเส้นกกให้แน่น ทำการสานวนรอบ</p>	๑๕

		ปากตะกร้าอีกครั้งโดยใช้เส้นกกที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวตะกร้า หมายเหตุ ถ้าต้องการลวดลายและสีของตะกร้า ก็นำต้นกกไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ	
	<p>๓.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกก</p> <p>๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกก</p> <p>๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานตะกร้าจากเส้นกก</p> <p>๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานตะกร้าจากเส้นกก</p>	<p>๑. ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนประเทศและโลกจากสื่อต่างๆทั้งเอกสารสื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆและแหล่งเรียนรู้</p> <p>๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นรวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุนกาไรการจัดทำบัญชีการกำหนดราคาการส่งเสริมการขายการกระจายสินค้า</p> <p>๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน</p>	๑

ลงชื่อ.....วิทยากร

(นางสมใจ คำผิง)

วันที่ ...../...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล

(นางสาวอรพิน ดาศรี)

วันที่ ...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(สิบเอกชยุต อสีพงษ์)

วันที่ ...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(นางสมจิต ผาดไธสง)

วันที่ ...../...../.....